

AARHUS BYPARK

Konkurrenceforslag Musikparken

93704314

Kære læsere

Mange tak for invitationen til at afgive vores bud på genfortolkningen af Musikhusparken.

Opgaven er stor, vigtig og kompleks.

Det er også en meget konkret mulighed for at reflektere over landskabsarkitekturens rolle og perspektiv i en ny tid med mange nye dagsordner.

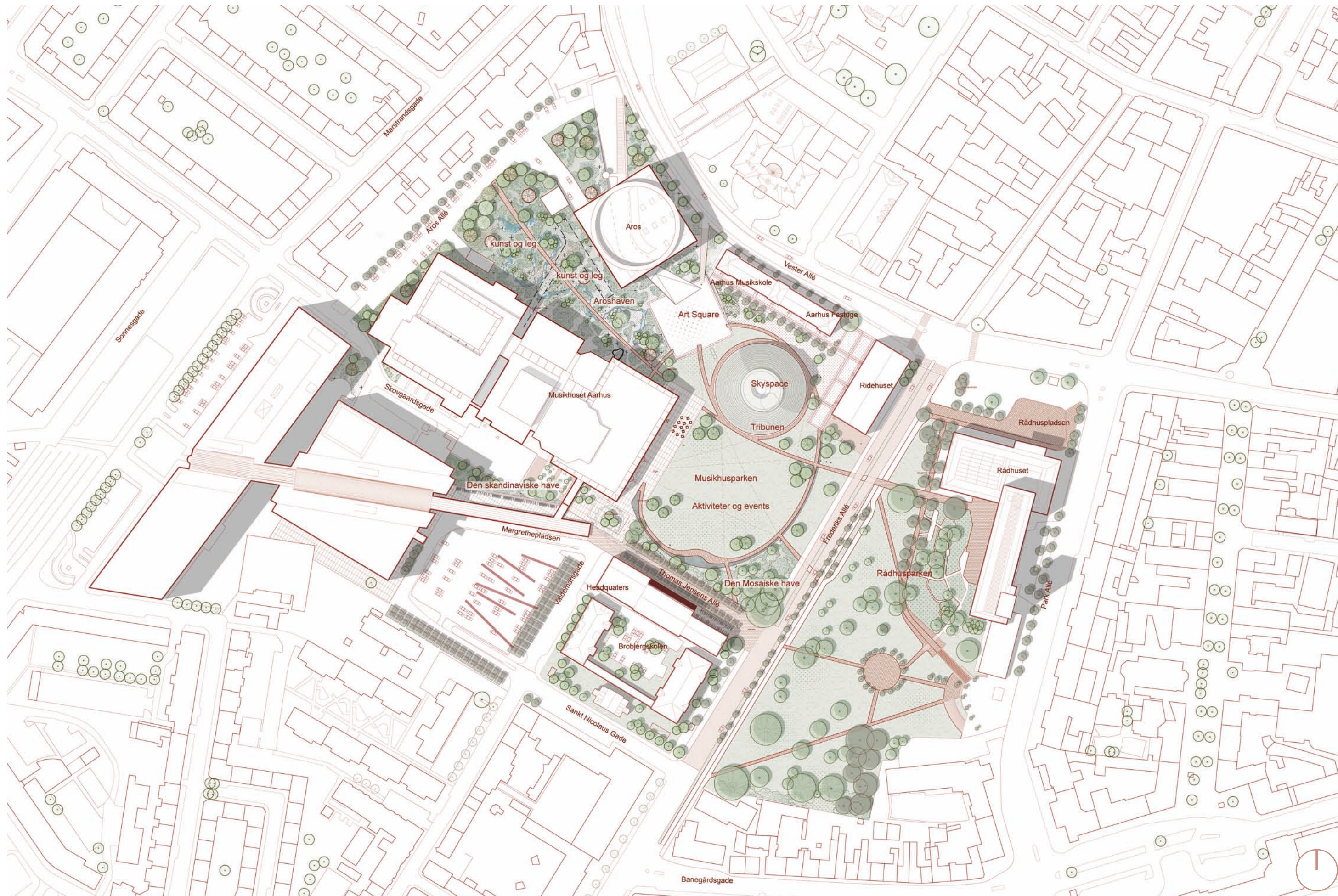
Havekunsten er et spejlbillede af samtiden. God havekunst rummer både dette spejl og reflekterer samtidigt fortidens aftryk på stedet - fremkaldt og fastholdt som arkitektoniske lag og overlappende fortællinger. God havekunst er også 'fremtidens kulturarv' som giver mening for vores efterkommere. Dette er levende og brugbare rum, der kan bruges til alle tider, og hvori borgerne altid vil kunne genkende sig selv og deres by. Den gode havekunst er således den, der forener tid og sted.

I vores arbejde med Musikhusparken er det denne opgave, vi har forsøgt at finde svar på. Men en vision skaber forskellige billeder og fortolkninger hos den enkelte og bliver først for alvor meningsfuld, når den udfordres i dialog med andres blikke. Det er derfor vores håb at få mulighed for at arbejde videre med forslaget med inspiration i jeres kommentarer.

Venlig hilsen

Holdet bag AARHUS BYPARK

Indholdsfortegnelse	01 - Visionen Aarhus Bypark	s. 04
	Et kulturelt krydsningspunkt på bakkeøen	s. 06
	Diagnose, fundament og hensigt	s. 08
	Visualisering - Musikhusparken	s. 09
	02 - Hovedgrebet	s. 10
	Elementerne i byparken	s. 14
	03 - Rummene i byparken	s. 16
	Situationsplan 1:1800	s. 17
	Planudsnit Musikhusparken 1:500	s. 19
	Perspektivsnit af Ringen	s. 21
	Planudsnit Skyspace som tribune 1:500	s. 23
	Planudsnit ARoS Haverne 1:500	s. 25
	Visualisering - ARoS Haverne	s. 27
	04 - Livet i byparken	s. 28
	Årshjul for bylivet	s. 29
	Plantehjul for haverne	s. 31
	05 - Materialer og bæredygtighed	s. 32
	Genanvendelseshjul for materialerne	s. 33
	06 - Emner til videre bearbejdning	s. 34

01 VISIONEN

Aarhus Bypark

Aarhus' borgere har ambitioner for deres by. For bylivet, for kunsten, for arkitekturen og for de grønne åndehuller som er så åbenlyst elskede af dens indbyggere.

Derfor er engagementet også så stort, når bolden gives op for gendigtningen af den Musikhuspark som alle kender. For det er her man samles når byens største begivenheder og fortællinger rulles ud, ligesom det også er her man går hen for at dyppe tæerne i spejlbasinet, drikke en øl under et træ eller dribble en bold.

Med forslaget AARHUS BYPARK, vil vi forme en ny harmoni ud fra kendte og elskede strofer.

Et åbent rum midt i en stor by, er en luksus. Byudviklernes første tanke kunne være at bebygge det, og fylde det med funktioner, boliger og gader. Men netop det store åbne rum er vigtigt.

Hvor byens gader sætter en ramme og en retning for adfærden, åbner det store parkrum for myriader af muligheder både for hvordan man krydser parken, hvor længe man opholder sig der, med hvilket formål man opsøger den.

Ikke mindst byder parkens rum sig til som ramme for sociale aktiviteter i alle mulige skalaer. Den tyske filosof Siegfried Kracauer siger et sted, at byers kvalitet ”bestemmes af det antal steder i dem, der er indrømmet improvisationen”. Parkens rum er et stort improvisationsrum. Det ønsker vi med dette forslag at skabe plads til.

Musikhusparken er skabt i begyndelsen af 1980'erne, på det gamle kasserne område midt på Aarhus' centrale højdedrag. Nu kan byens DNA og hele sammenhængskraft gendigtes her. Ikke ved at bygge, som vi gjorde for 40 år siden, men ved at skabe rum.

Det kan gøres meget enkelt:

- ved at skabe en fælles ramme for parkområdets forskellige situationer
- med etablering af flere og klare forbindelser mellem park og by
- gennem en forstærkning af parkens afgrænsning, karakter og brug

Musikhusparkens naboskab til den fredede Rådhuspark og dens mange historiske lag, forstærkes i en forenet fortælling: Den grønne plæne er det underliggende tæppe, som skaber en samlet forståelse af parkens rum. Rummet favnes af nye og eksisterende træer, som placeres både løst og legende i parken og på lige rækker, der skaber oplevelsen af sted og forstærker parkens kanter mod byen.

Parkerne på tværs af Frederiks Allé kan, om man ønsker det, syes sammen på næsten parisisk vis, i en genskabning af den historiske chausséstensbelægning.

I Musikhusparkens centrale rum, foreslår vi efter grundig overvejelse en nedlæggelse af det nuværende, postmoderne haveanlæg. I rummet som dette efterlader, skabes der ny plads til byens begivenheder til både hverdag og fest.

Dette centrum formes – og beskyttes - af et enkelt, samlende greb; en sti som foldes og følges af et rislende, legende vandmøbel. Denne RING belægges som Rådhusparkens svungne stier, i genanvendte chausséformater, og samler de mange kulturinstitutioner, som danner den arkitektoniske ramme for hele parken i eet greb.

Det kommende, storslåede værk SKYSPACE, får, som udendørs tribune og udsigtspunkt, det tilhørsforhold til Musikhusparken og de øvrige kulturinstitutioner, som figuren nok endnu har manglet.

Området, mellem Musikhuset og hele vejen rundt om ARoS, har ikke hidtil fundet sin egen stemme, i Musikhusparkens ensemble. Vi genfortolker denne vigtige sammenhæng mellem byens højdedrag med Museumsengen og Åen, som danner det lavpunkt der ligger for foden af Musikhusparkens højereliggende plateau. Herfra skal der brede sig et frodigt forløb af vilde haver – vi kalder dem ARoS HAVERNE.

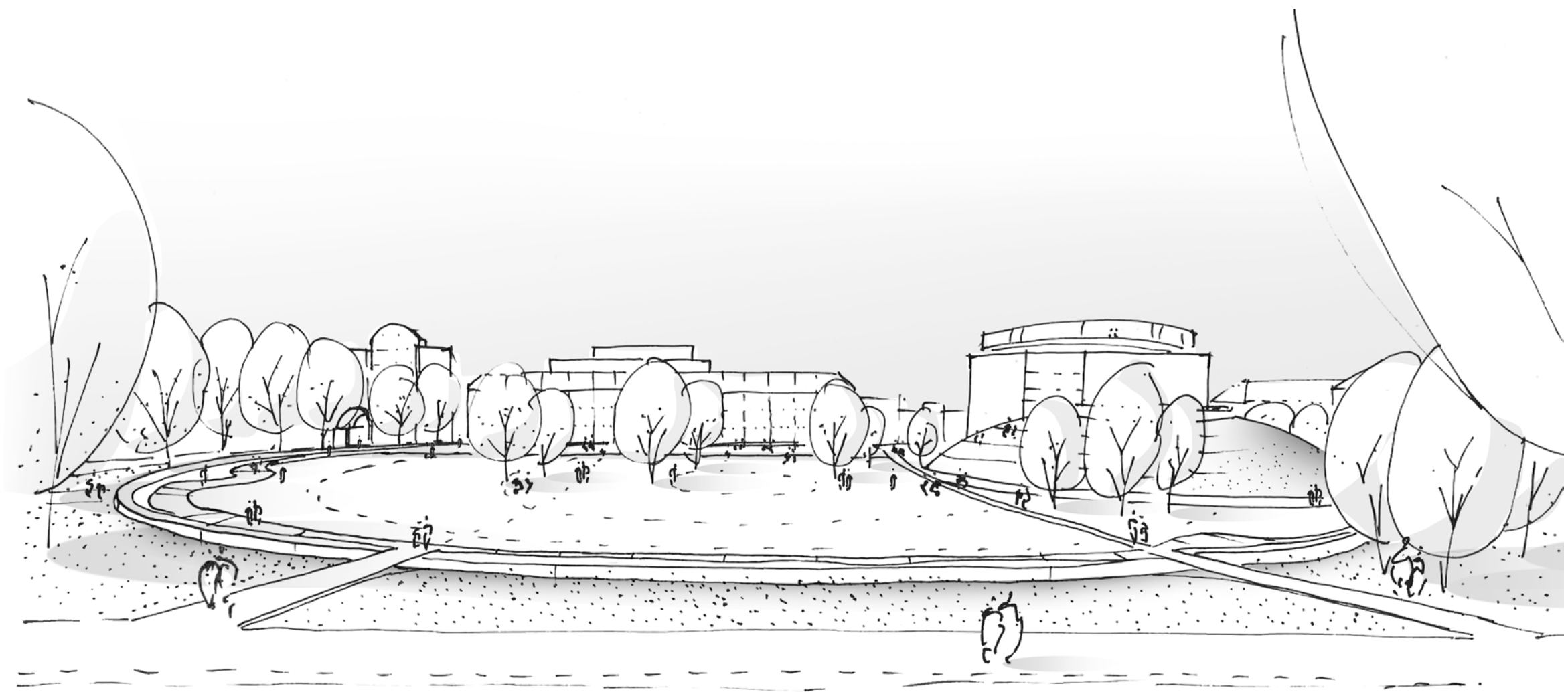
Aros Haverne er formet i naturens billede, og i deres frie forløb findes nye og kuraterede kunsthinstallationer, som er skabt til leg og kropslige oplevelser – for alle, både børn og voksne. Det der før var bagside og mellemrum får her sit eget navn og fortælling, og både ARoS og Musikhuset får et fornyet tilhørsforhold til byens oprindelige landskab og topografi, og til hinanden.

Som en yderligere tilføjelse til parkens intime rum former vi ud af den jødiske kirkegård, den MOSAiske HAVE som en frodig skovbund af skyggetålende vækster. Som parkens udstrakte hånd mod Scandinavian Center kan man forestille sig den SKANDINAVISKE HAVE, anlagt i hjørnet ved centerets indgang.

På tværs af Musikhusparkens midte trækkes LINJEN, der gennem et svagt krummende anslag, former en helt central, ny og logisk forbindelse på tværs af parkrummene. Disse suppleres med små ramper og trapper der hængsler de steder sammen som trænges, og én gang for alle, sammenføjer Aarhus' nye, grønne bymidte, Byparken.

Således formes et fredfyldt 'orkanens øje', der på én gang samler byens levende puls, og fastholder den i et historiefyldt men tidløst rum, for atter at lade livet flyde ud i byens gader. Tilsammen danner mangfoldigheden af grønne rum eet enkelt, som tilhører os alle - og er dog alligevel er sin eget.

Vi kalder det derfor blot AARHUS BYPARK.

Aarhus Bypark - Ringen, Linjen og Tribunen

Et kulturelt krydsningspunkt på bakkeøen

Musikhusparken ligger på toppen af byens centrale højdedrag. I takt med Aarhus udvikling, har området været sammensat af forskelligartede funktioner, og før byen voksede hele vejen rundt om området, lå her kirkegård, fattiggård og kaserne – med udsigt mod vest over ådalen. I dag er det åbne areal indsnævret, og indrammet af kulturinstitutioner, som lægger sig mellem områdets mange kulturhistoriske spor.

AARHUS BYPARK samler byens store kulturinstitutioner på bakkeøen – en symbolsk og smuk placering med himlen som loft. Området afgrænses af et faldende terræn mod åen, og bakketoppen accentueres af RINGEN som sti og vandelement, de store træer og parkrummenes samlende græstæppe.

Stiforløbene griber byens flow, og den rumlige bearbejdning forener og sammenvæver mulige bevægelser mellem Banegården, Aarhus å, Godsbanen, Den Gamle By, Botanisk Have, Ceresbyen, Den historiske midte, Gågaden, Havnen – og gør byparken til et naturligt fremtidigt krydsningspunkt for Aarhus' bløde trafikanter.

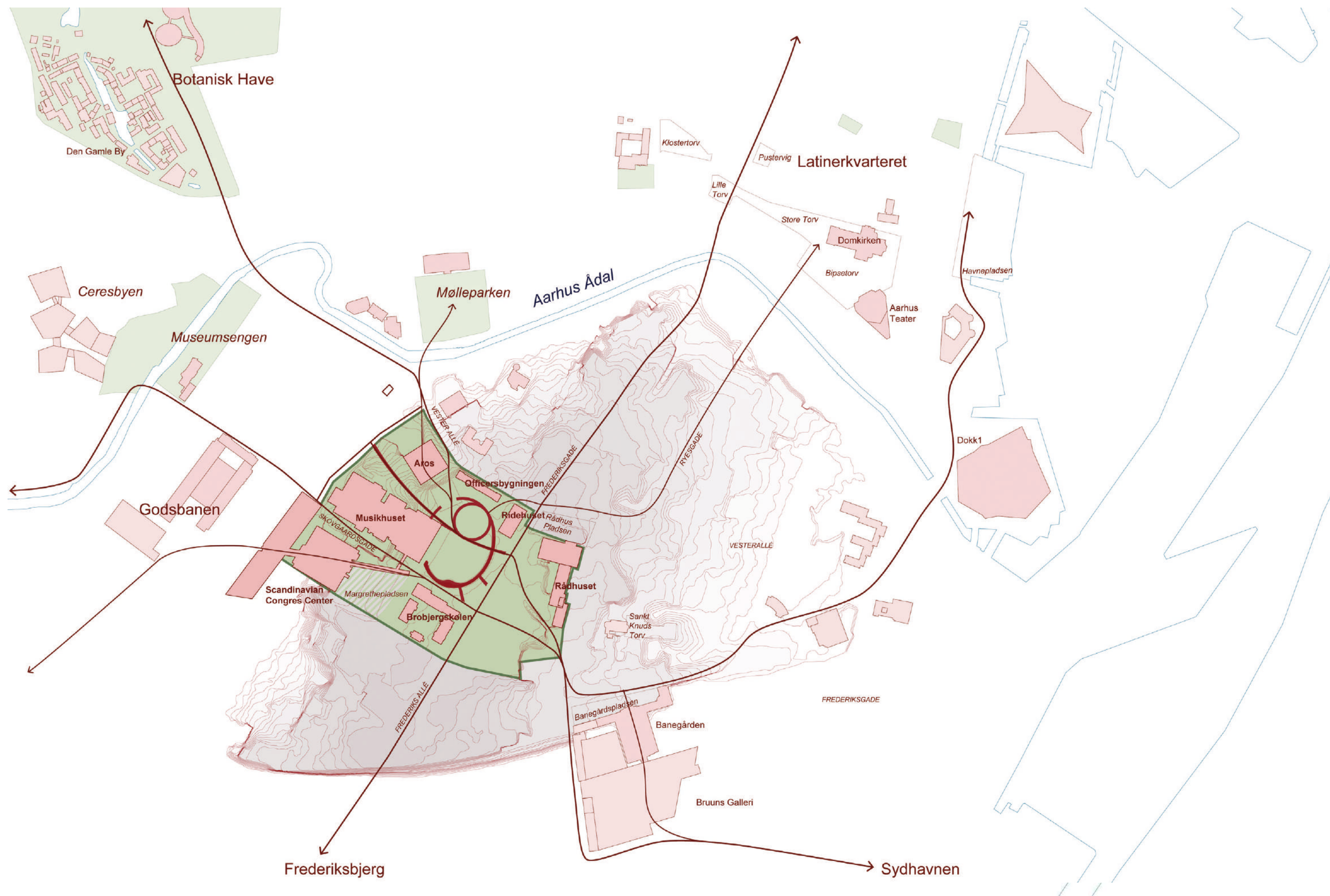
Helt enkelt et krydsningspunkt for hele Aarhus og et vigtigt kulturelt og rekreativt tyngdepunkt på toppen af bakkeøen.

Det store åbne rum med kirkegården, Ridehuset og fattiggården på kanten af byen
År 1864-1899 - Høje målebordsblade

Karrébyen er vokset frem og området er bebygget med byens store kulturinstitutioner
År 2021 - Orto dataforsyningen

Diagnose, fundament og hensigt

01 - VISIONEN

Konkurrencens program stiller en række væsentlige diagnoser, der er årsagen til ønsket om en gentænkning af Musikhusparken. Ud over at parken i dag er elsket af byens borgere, så er der også en række uløste udfordringer.

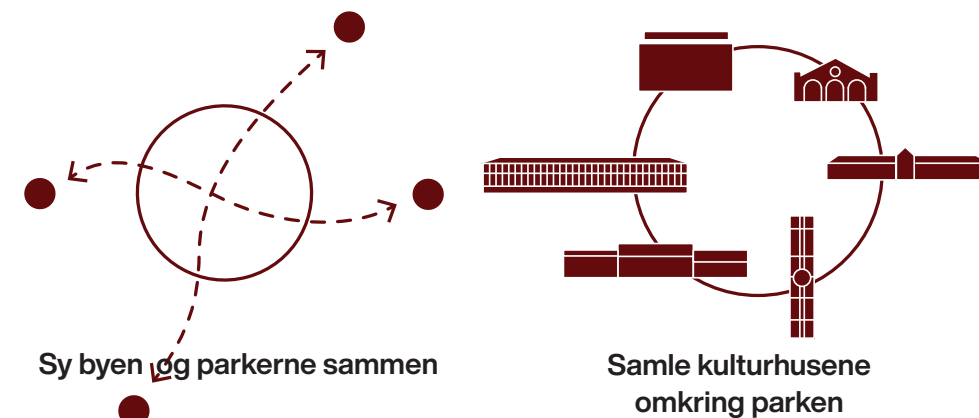
De åbenlyse er:

- Musikhusparken er i dag ikke at regne for det grønne bycentrum som modsvar til det historiske og kommercielle, som den bløde by Aarhus i virkeligheden fortjener at kunne spejle sig i.
- Musikhusparken er alt for mange steder præget af uklare, rumlige definitioner og bagsider, og adskillelsen mellem Rådhus- og Musikhusparken påvirker begge rum negativt.
- Det kulturelle fællesskab mellem områdets smukke og vigtige institutioner er kun lidt synligt og virker nærmest tilfældigt planlagt
- Musikhusparken mangler åbenlyst de varierede opholds- og aktivitetsmuligheder som kendetegner en park som er tænkt som en helhed.

Det storslåede værk SKYSPACE mangler således forankring i parken, som en indtænkt del af en funktionel og rumlig sammenhæng.

En by er en sammensat organisme. Utallige funktioner, planer og hensigter er indskrevet i byens rum gennem tiden i form af bygninger, pladser og gader. Facadernes rytme, bygningernes volumener, gadens bredde og pladsernes udstrakte flade fortæller på hver sin måde om byens og byboernes historie. De taler om det liv der leves, og om de utopier og studehandler, byen har lagt rum til.

Der er forskel på volumen på en boligkarré og en kulturinstitution som et museum, eller en forvaltningsinstitution som et rådhus. I det klassiske Grækenland var man bevidst om den betydning byens forskellige elementer havde. På en bys akropolis (Acro= høj, Polis= by) blev de vigtige institutioner lagt i et samlet rum af politisk og kulturel betydning. Både af hensyn til forsvaret af byens institutioner og som tegn udadtil på betydningen af byens kerne.

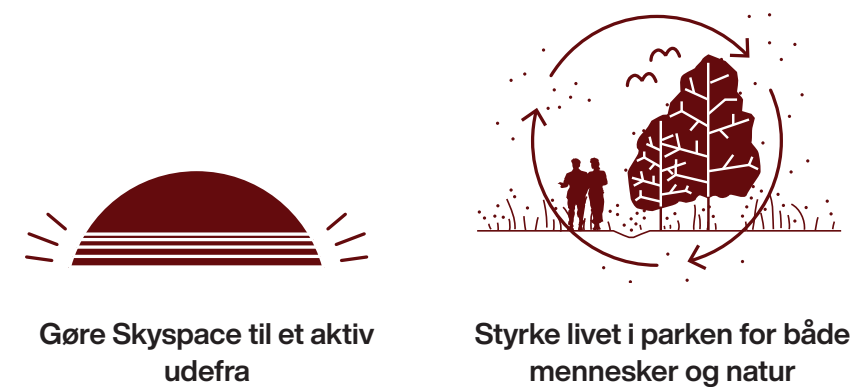
Rundt i kanten af Musikhusparkens grønne flade, ligger en række store bygninger, der udgør den mentale, kulturelle og demokratiske kerne i Aarhus: Rådhuset, Musikhuset og Kunstmuseet. Og der er bygninger og rum, der viser dele af byens historie, som har efterladt det kommende parkrum som en åben mulighed midt i centrum. Det er kasernen, kirtegården og businesscentret.

Tiden har bragt dem sammen. Tilsammen danner de et rum i meget stor skala, på toppen af byen, på den høj, der ubevidst mimer et Acro-polis: den høje by. Der er en sammenhæng i størrelsen på bygningerne og det rum, de ligger ud til, som samler deres udtryk. Og ikke mange steder finder man et stort, åbent rum omkranset af bygninger, hvis størrelser kan matche fladens store udstrækning.

I strategien for et nyt byrum på Aarhus´ høj, må såvel arkitekturen, landskabsarkitekturen og billedkunsten indgå for at sikre stærke, robuste og intense rum. Social adfærd alene gør det ikke. Måske er det netop når byrummets indretning, arkitekturen og den offentlige kunst står skarpt op imod et arbejdsliv og et produktionsliv, at gnisterne kan komme til at fyge.

I den sammenhæng kan man se James Turells SKYDOME. Et kunstværk, som er arkitektonisk i sin skala, men som er ubetvivleligt skulpturelt, både i sin logik og i sin indtagelse af rummet. Udfordringen i forhold til parkens store flade er størrelsen og klarheden ved værkets ydre form. Det er også en udfordring at etablere et så stort skulpturelt volumen meget tæt på bygninger, uden at skulpturens og arkitekturens logikker står i vejen for hinanden.

Et nødvendigt greb er derfor at knytte SKYDOME tæt til parken. Vi lader parkens landskabsarkitektoniske greb omfavne og omkredse skulpturen, og svarer værkets store skala med landskabets lige så store skala. Derved frigøres SKYDOME fra en arkitektonisk logik, som ellers let kunne smitte fra de omkringliggende bygninger. Dens monumentalitet afstemmes, når den knyttes tættere til parkens store rum, og til det improvisationsrum, som det folder sig ud mellem menneskene i øjenhøjde. Forskellen på kunstværkets insisteren på det absolutte - forstået som himmelrummet,

det kosmiske lys, og parkens levende, bløde og flygtige liv, fremkalder den store samfundsfortælling, som institutionerne omkring parken fremviser. For ganske vist er det store bygninger, der taler om store fælles emner som kunst, demokrati og historie, men her er ”det levede liv”, som alle de store instanser trods alt hviler på, og henvender sig til. Det viser parken i et meget stort demokratisk greb.

Et andet væsentligt led i den samlede omdannelse er en stillingtagen til landskabsarkitekten Sven Hansens ’moderne barokanlæg’ fra 1984.

Haveanlægget er afholdt som en del af byens billede - ikke mindst af de mange der nyder en stille øl på bænken ved springvandenes plasken.

Haven har i dag nået en fremvækst, hvor blåregn hænger tungt og smukt fra det galvaniserede espalier og taksen er så tæt at den kan bære et barn.

Ikke desto mindre har Svend Hansen dog aldrig selv tænkt anlægget som barokt, og så det det i højere grad som et stramt funktionalistisk anlæg, formet af mandshøje hække og hvorover han forestillede sig svævede, formklippede eventyrfigurer af formede, eksotiske planter. Fortællingen antyder at han aldrig selv blev glad for det anlæg som blev nedskåret til knæhøjde under hans protest. I faglige kredse er det heller ikke regnet blandt Sven Hansens sande – og mange – mesterværker.

Et andet problem er, at haven entydigt peger på Musikhuset som parkens hovedperson, hvorunder både ARoS og Ridehuset rangerer. Det er ikke i tråd med konkurrenceprogrammets intention om en samlet park, og der skal samtidigt skabes plads til at byen kan samles til store arrangementer.

Med introduktionen af, og det voldsomt tætte naboskab til, SKYSPACE figuren, mister anlægget på mange måder sin mening – der er endog allerede klippet et hjørne af takshækken!

Derfor forestiller vi os anlægget afviklet – i respekt.

Enkelte af de smukke Tretorn kan beholdes, og belægninger og vandteknik kan eventuelt genanvendes i den nye vandkunst, ligesom espalierne kan gentænkes og få ny anvendelse andetsteds i byen.

View over Byparken

02 HOVEDGREBET

Ringen og Linjen, samler og forbinder

AARHUS BYPARK´s tre hovedrum Rådhusparken, Musikhusparken og ARoS Haverne, har hver sin særlige historie, karakter, funktionalitet og stemning. Det er i samspillet imellem dem at parkens fortælling lever, og den samlede byparks særlige kulturarv, programmer og rumlige forhold udfoldes.

RÅDHUSPARKEN´s fredede anlæg er både klassisk og sammensat med den tidligere kirkegård som baggrundsfortælling. Smukt og robust med sin grønne plæne, store fritstående træer flankeret og afgrænset af den rolige lukkede rådhusfacade. Rådhusparken bruges til picnics, gåture og som smutvej fra banegården og mod nord-vestbyen i årstidernes skiftende scenografier af blomstrende stauder og forårsløg.

MUSIKHUSPARKEN bliver i fremtiden byparkens begivenhedsrum, som skal kunne rumme store og små sceneopstillinger og tåle et hårdt slid. På hverdage bliver Musikhusparken destination for ansattes, musikskoleelevers og Aarhusborgeres gåture og andre fredssommelige aktiviteter i små grupper og på egen hånd.

ARoS HAVERNE bliver et levende økosystem formet over et skrånende haveanlæg. Slyngede stier og regnvandforløb snor sig ned over bakken, mellem varierede og rigt tilplantede lavbede og små biotoper. Ind imellem flettes kunstinstitutioner der er åbne for leg og kroppe i bevægelse - kurateret af ARoS og erhvervet løbende af byen.

De tre parkrum danner tilsammen en varieret helhed, der veksler mellem de åbne og det lukkede, det nye og det gamle, det flade og det skrånende, det formelle og det uformelle. Sammenbundet af græsset, grusfladerne, de store træer og de præcise og de uformelle forbindelseslinjer.

Ringen danner - samlet set - een stor integreret vand- sti og bænkformation, der favner parkens centrale rum i en legende og alligevel stramt geometrisk form. Ringen indrammer parkens åbne flade, og giver siddemuligheder og liv, lyd og risiko for våde tæer. Dens tværsnit er levende og amorf – nogen steder i eet med fladen og med vandet løbende som i en rendesten. Andre steder breder den sig ud, løfter sig fra terrænet som en lang siddeplint for senere at flade ud, foran Musikhusets indgang til et bredt vandspejl.

RINGEN skaber ud mod Frederiks Allé bagkant for en ha-ha grav, der sikrer parkens gæster mod indkørende biler.

Belægningen af RINGEN genkendes fra Rådhusparkens smukt formede stier og forbindelser der 'foret' med chaussésten, folder sig igennem terrænet fra Vester Allé og langt ind i parken.

Forpladserne er de enkelte kulturinstitutioners nære udearealer, og her udveksles kulturinstitutionernes indre liv med hverdagslivet i parken. RINGEN krydser, overlapper og forbinder og sikrer naboskabet mellem disse rum. Forpladserne bruges som både ankomstareal, til små og store events og udeservering. Forbipasserende kan kigge indenfor, mens husets brugere kan følge med i livet i parken.

Musikhusets forplads er let indsnævret, men med nedlæggelsen af det store spejl bassin, hvis vandleg erstattes i RINGENS legende vandløb, er der stadig plads – også til udendørs scene mod parken.

Parkerings- og vendepladserne rykkes mod syd, med det nye vandspejl som adskillelse mod trafik

Bora-Bora Danseteatret bør på sigt få åbnet facaden mod parken, og med den kunne der etableres en bred trappeforbindelse til terræn. Den eksisterende chausséstenbelagte vej udvides og gøres niveaufri mod parken, således at der formes en shared-space forplads, ligesom der skabes en sikker sti for gående mod blandt andet Godsbanen, på nordsiden af den eksisterende lindeallé.

Ridehuset og Officersbygningens foranliggende grusareal lægger sig til RINGEN og med SKYDOME som tilskuerplads og siddemøbel. Her skabes der plads til både praktiske gøremål og afholdelse af mindre udendørs events. ARoS har med sit kommende ARTSQUARE fået en forplads der passer til de begivenheder, midlertidige installationer og værker som skal være museets udadvendte ansigt. Ringen griber pladsen med flade ramper der forbinder ARTSQUARE med museets naboer – som i levende by.

Parkens grønne flade. Parkens midte er formet som et grønt tæppem med få grupper af træer som mellemgrund - både eksisterende tretorn, suppleret af eg og hidtjörn.

Robustheden i parkens åbne aktivitetsrum afgøres i høj grad af både drift og brug. Programmet lægger op til både større koncerter og skøjtebane, ligesom hverdagens rekreative opholdsmuligheder skal balanceres op imod hinanden i Musikhusparkens hjerte. Græsset lægger op til ophold og rekreation, men grusfladen er ideel til opstilling af gear og store events. En græsplæne kan være stærk hvis den driftes rigtigt og eftersås med mellemrum. Det er hvad dette forslag stiler mod – for således også at skabe sammenhæng med Rådhusparkens smukke grønne tæppe. På sigt kan der udlægges sekundære græsarmerede stiforbindelser efter borgernes gangmønstre. Men en mellemløsning – græs macadam - kan også være en mulighed, og endelig kunne en ren parisisk grusflade også være verdens mindste storby værdig.

En eventuel næste fase vil kunne udfordre valget.

Rådhusparkens grønne plæne og store træer

Musikhusparkens robuste og grønne rum

ARoS Havernes vilde og fortryllede forløb

...fortsat

Rammen og portene omkring AARHUS BYPARK fortættes med nye træer for at tydeliggøre fortællingen om eet stort samlet parkrum, mod blandt andet Aros Allé og ankomsten til parken fra Frederiks allé. Indramningen danner et filter mod omgivelsernes mange indtryk, og skaber en rolig og uforstyrret oplevelse af parken - og særligt langs ARoS HAVERNE.

Portene ind i den samlede bypark er meget forskelligartede, men tydeliggøres alle med afsæt i det specifikke sted. Det smukke chaussestens belagte rampeanlæg der forbinder Park Allé med Rådhus- og Musikhusparkerne er blot én af de indgang der skal suppleres med lige så værdige møder med Byparken fra det omgivne Aarhus.

Sammen med smukt udformede oversigtskilte giver det de besøgende en klar oplevelse af at være ankommet til AARHUS BYPARK – Musikhusparken, ARoS Haverne og Rådhusparken.

Linjen en del af det hovedgreb der former AARHUS BYPARK. Som en udspændt node trækkes LINJEN – den brede og gennemgående gangsti som griber Rådhusparkens forbindelse mod Banegårdspladsen og baner vejen direkte gennem hele byparken og ned til åen og Mølleparken - som den genvej der altid har været savnet.

Tribunen skabes på den nederste del af SKYSPACE's krumme hvælving, hvor der etableres en række let fremadhældende siddetrin – som en slags brede "æseltrin", med forkanter af beton, og opholdsflader af klippet græs. Den lille intervention gør SKYSPACE til en 360 graders tribune,

der henvender sig mod alle byparkens kulturinstitutioner og inviterer til afholdelse af mange typer af arrangementer, store som små ved højens fod.

SKYSPACE bliver på den måde til en aktiv og naturlig medspiller i både hverdagslivets mulighed for at sidde og overskue rummet og som tilskuertribune for Musikskolen, Musikhuset og ARoS.

Haverne i byparken, består af tre helt unikke haver: Den Mosaiske Have, Den Skandinaviske Have og Aros Haverne.

ARoS HAVERNE udfoldes som en rig plantemosaik, hvis arter og biodicersitet hentes fra Aarhus ådals rige flora, der blandes med andre hjemmehørende og robuste staudeblandinger. Haven bliver et levende økosystem der spænder fra byparkens højtliggende plateau og til skråningsfoden, hvor den møder Aros Allé der transformeres til inviterende forside.

Her når havernes landskab når helt til jorden og udvisker de afvisende støttemure, der idag gør området utigængeligt. En række parkeringspladser flyttes med dette greb til Scandinavian Center, og i stedet styrkes parkens grønne ramme med plantninger af foreksempel hvidtjørn, kornel og egetræer.

Slyngede grusstier og regnvandforløb snor sig ned over bakken, mellem lavbede og små biotoper. Ind imellem disse flettes kunstinstallationer, der er skabt til børn og de barnlige sjæle. Kunsten skal udfordrer vores sanseapparat, bygge bro mellem kunst og aktivitet og åbne for leg.

Værkerne er kurateret af ARoS og erhvervet løbende af byen. Som en nyfortolkning af den urbane legeplads, skal ARoS HAVERNE danne ramme for udviklingen af en enestående biologisk, energisk og formidlende miljø.

DEN MOSAISKE HAVE gror ud af den hegnede jødiske gravstenshave, der idag danner en tydelig, men udefinérbar kant af Musikhusparken mod syd. Begravelsespladsen er både smuk og forunderlig, og skal bringes til live i byparken. Haven der formes ud fra den indhegnede lund, står som en lysende skyggehavn, som vi kender den fra skovbunden, i de store skove der omgiver Aarhus.

Billedet kendes fra jødiske bykirkegårde verden over, og herved bringes gravstenenes historie og kulturelle værdi til live, og danner et helt nyt og intimt haverum i Byparken. DEN MOSAISKE HAVE´s særlige biotop vil blive levested for mange andre af parkens arter end blot vi mennesker, og skabe en oplevelsesmæssig modvægt til det store åbne parkrum indenfor RINGEN.

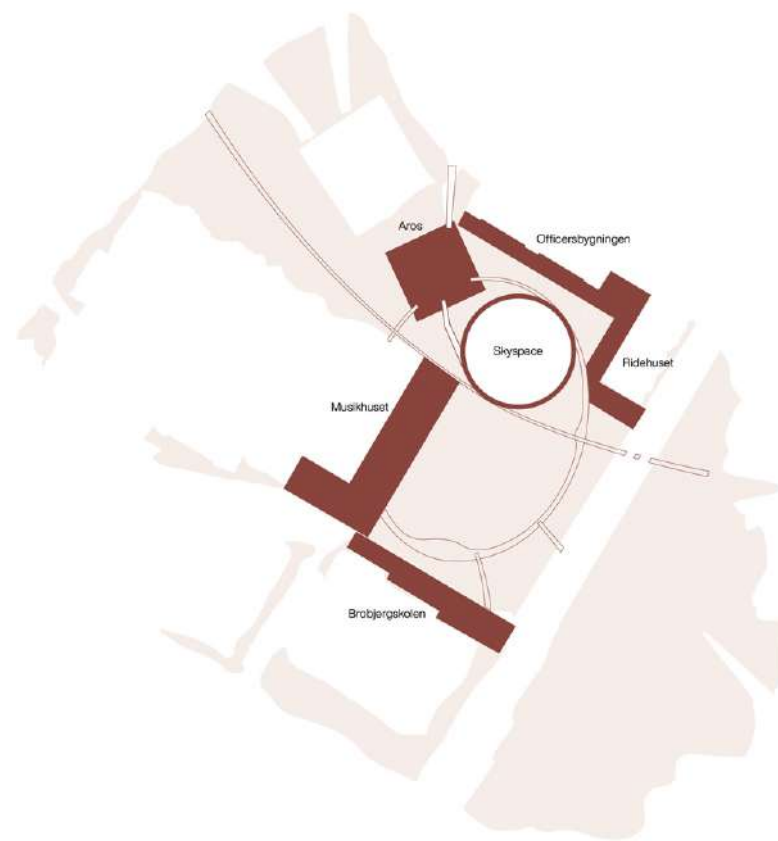
DEN SKANDINAVISKE HAVE anlægges på toppen af støttemuren mod Skovgårdsgade, der forbinder Byparken til Godsbanen. Haven accentuerer og dramatiserer den i dag bagsideprægede, canyon-lignende forbindelse, der rummer et væld praktiske og tekniske funktioner, mens den samtidig leder en ikke uvæsentlig mængde aarhusianere mod Godsbanen, Ceresbyen og videre mod vest. DEN SKANDINAVISKE HAVE udformes som et hævet bed over parkeringsanlæggets terrændæk, og tilplantes med lave fyrtræer, lærketræer og en flok slanke birketræer. Haven er udenfor konkurrenceområdet, og derfor blot en idé der vil kunne bidrage positivt til oplevelsen at sammenhængende grønt og inviterende område.

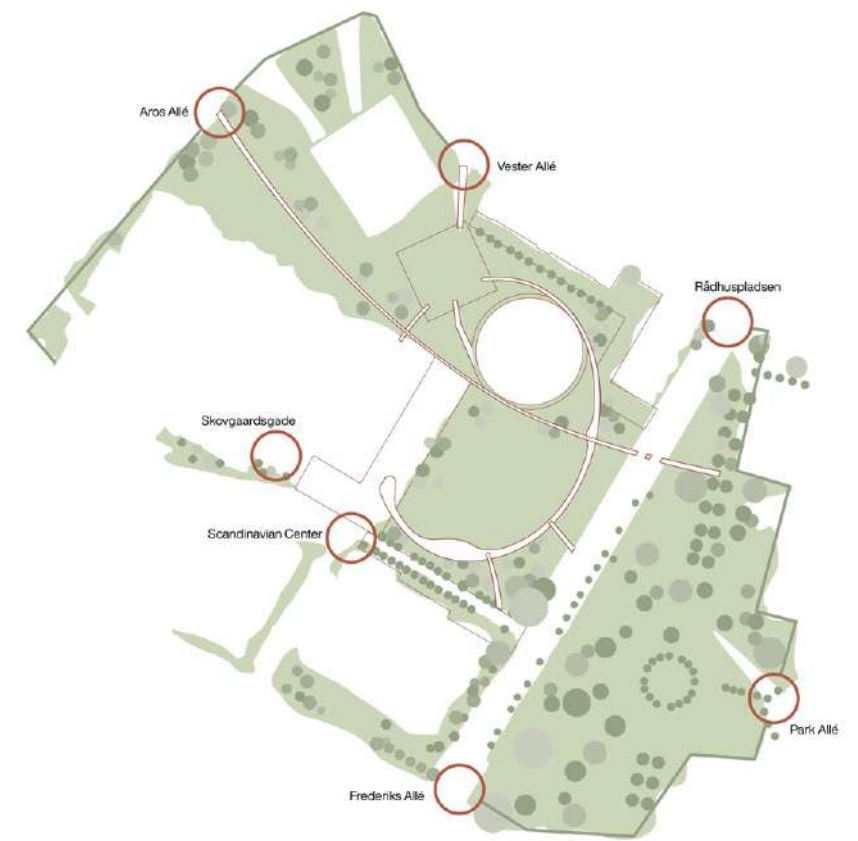
Ring og Linje

- forbindelser og sammenhæng
vand, bænk og terrassering

Forpladserne

- ankomstarealer, eventområder
og udeservering

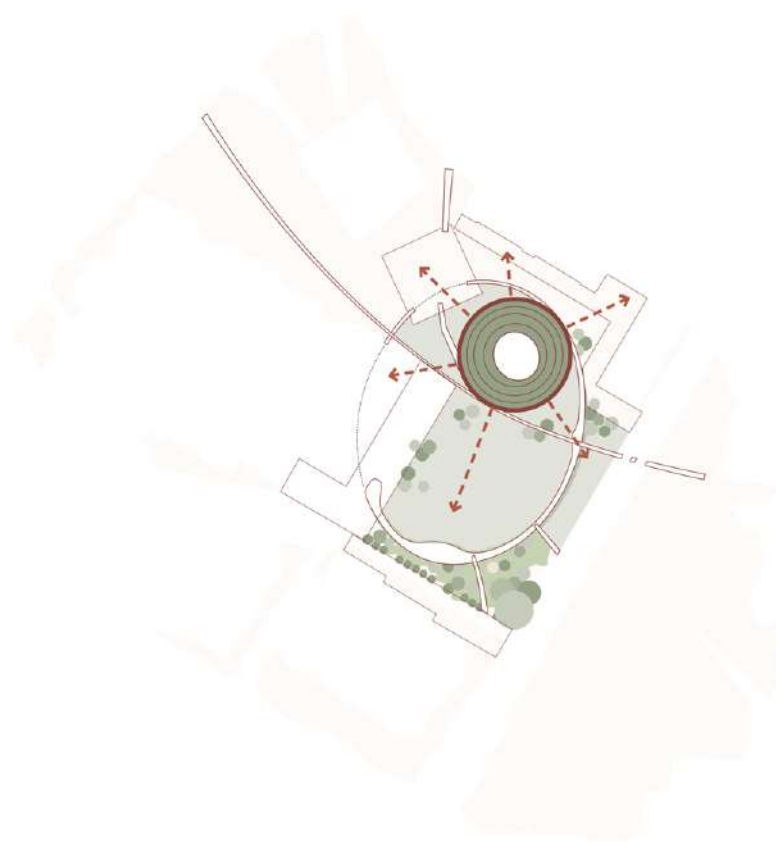
Rammen og portene

- den grønne ramme og tydelige ankomspunkter

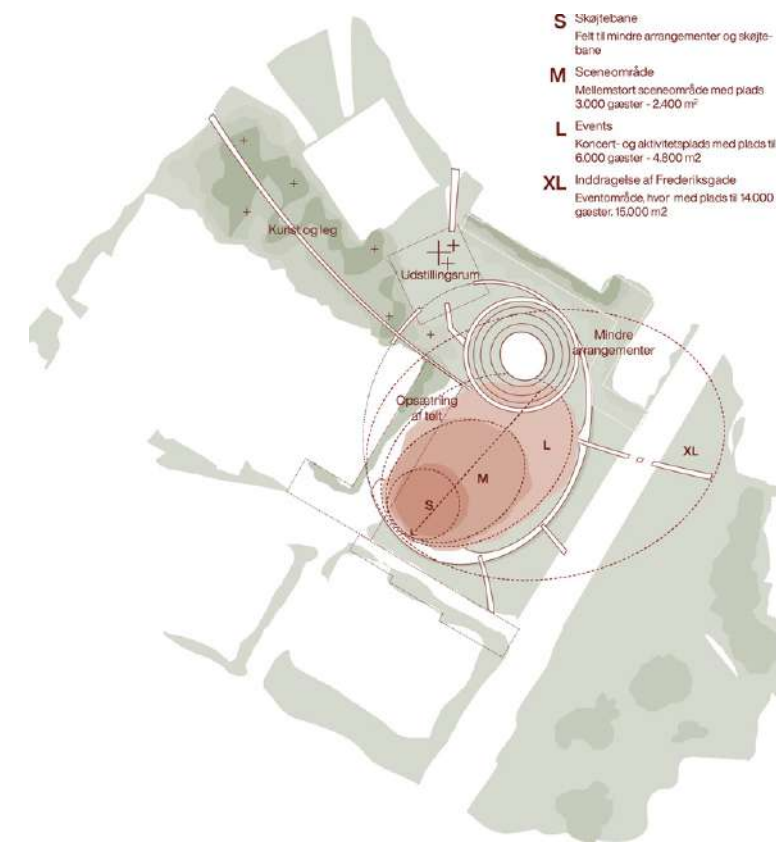
Parkenerne og haverne

- sammenhængende grøn bund, parkens forskellige haver

Tribunen

- SKYSPACE der henvender sig til kultur og parkrummet

Byparkens funktioner

- rummelighed til hverdag og fest

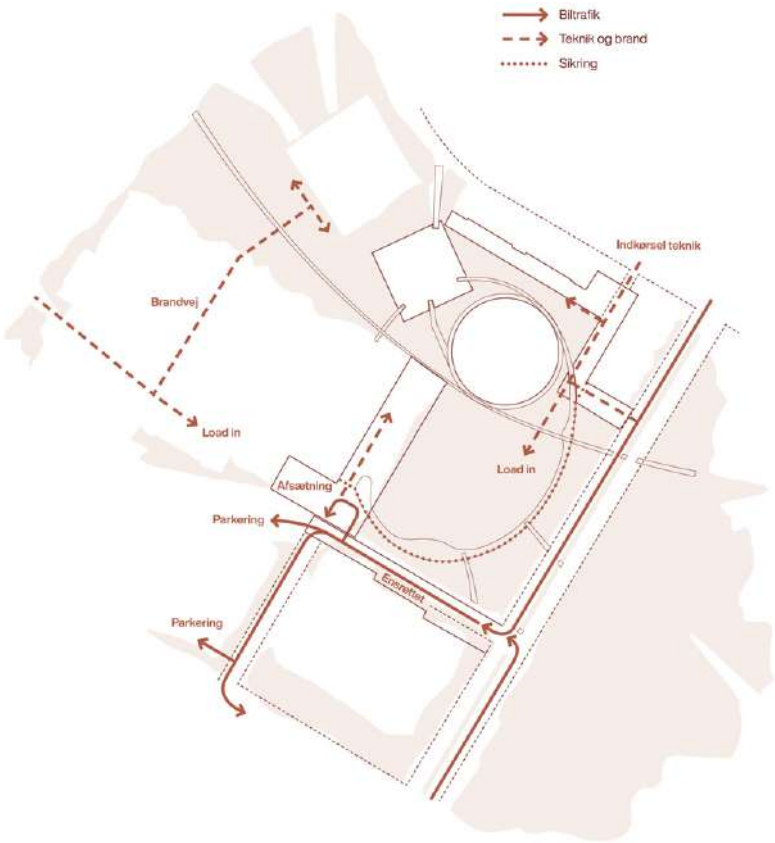
03 RUMMENE I BYPARKEN

AARHUS BYPARK er en levende organisme placeret midt i byen, omgivet af veje, fortove, stier og passager. Byparken tager fra alle sider imod byens forbindelser og håndterer den forbundne trafik efter et naturligt hieraki, hvor tung trafik løber langs de eksisterende færdselsårer.

Ved at ensrette Thomas Jensens Allé foreslår vi at fredeliggøre vejstrækningen i nogen omfang. Ensretning giver en enklere afvikling på afsætningspladsen ved Musikhuset, hvorfra gæster til huset eller parken kan afleveres eller hentes.

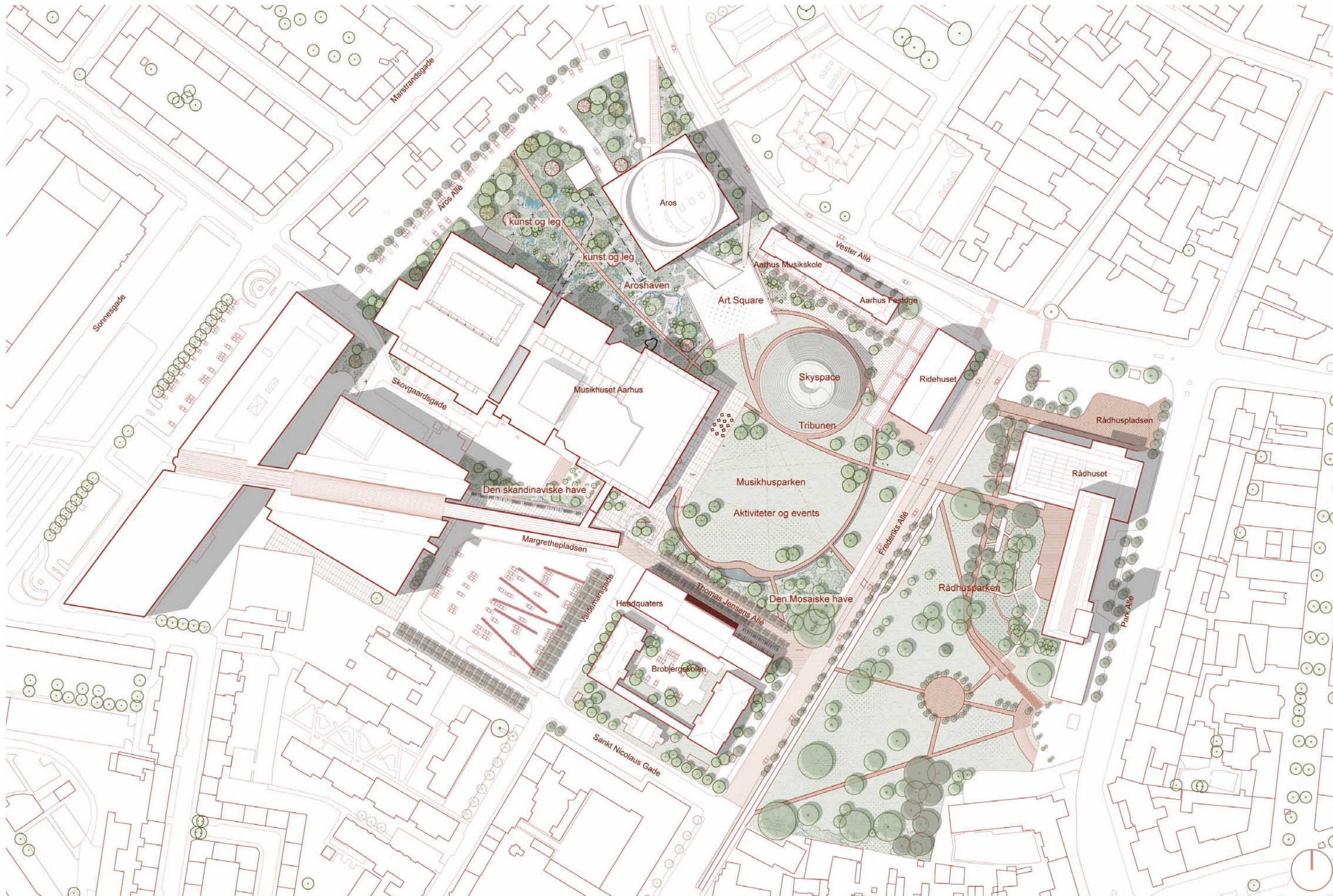
MUSIKHUSPARKEN sikres mod eventuelle indkørende køretøjer langs RINGEN. Den svungne barrierer omfavner parken, og brydes ved Musikhuset og Ridehuset. Her er det muligt med køretøjer og udstyr at tilgå det store grønne tæppe der danne rammen for Byparkens store og små events. Indkørslerne sikres med mekanisk styrede barrierer, der giver kontrol over adkomsten til området.

I ARoS HAVERNE sikres overkørsel og adgang for redningskøretøjer. Redningsveje og vendearealer indgår som integrerede dele af havernes frodige rum, og vil i dagligdagen ikke opleves som vejtekniske anlæg.

Forbindelser og trafik

- flow, sikkerhed og funktion

03 - RUMMENE I BYPARKEN

Musikhusparken

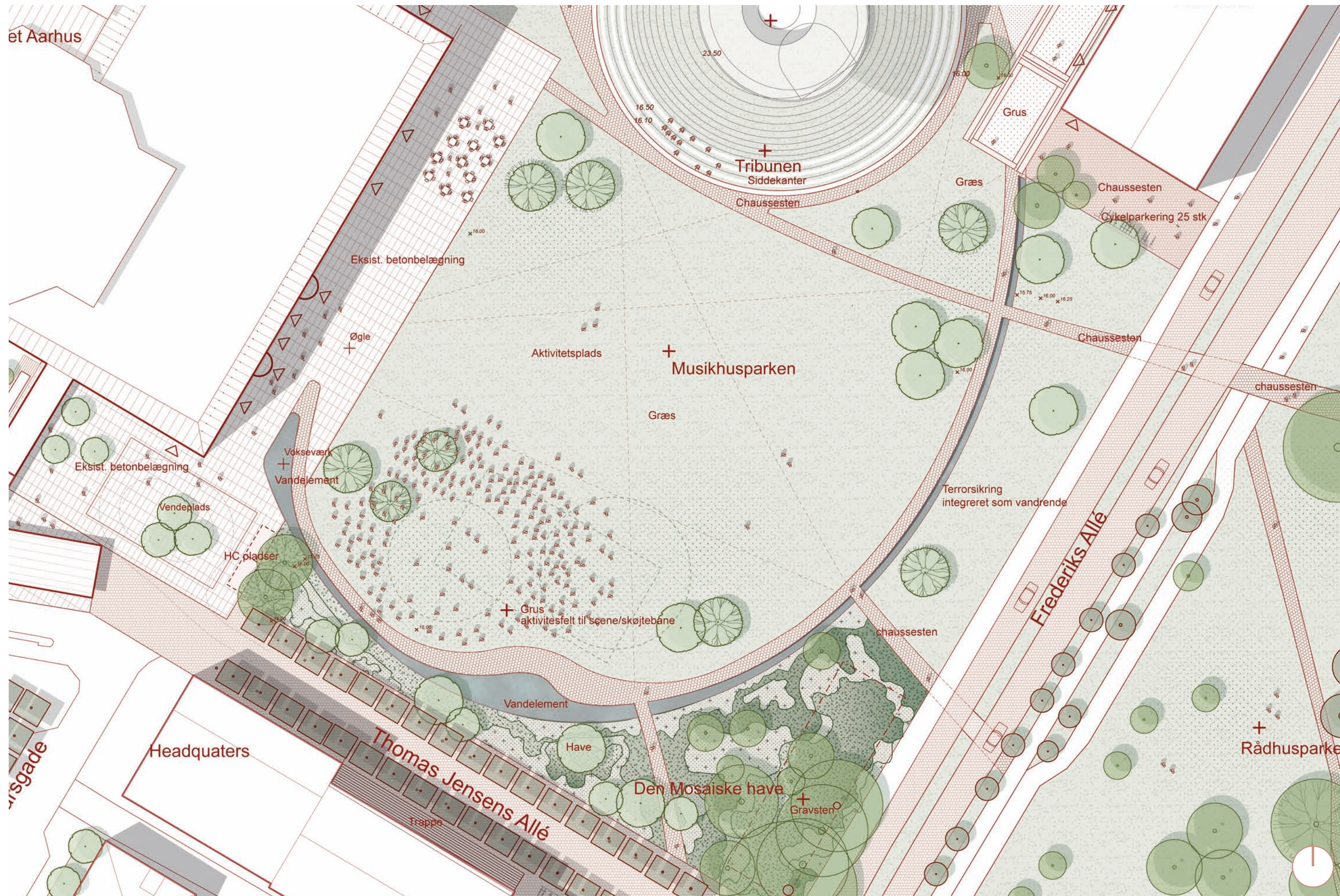
Plads til store events på den robuste flade

Skøjteløb aktiverer byparken i vintermånederne

Samlingssted i sommermånederne

Vandelement, bæk og terrørsikring i ét

Ringens sti og vandelement med siddekant
Diana Memorial Fountain, London

Terrossikring integreret i designet af sti og vandelement
Ha-ha grav

Materialevalg inspireret af Rådhusparkens chausséstensbelagte stiforløb
Rådhusparken, Aarhus, oktober 2022

03 - RUMMENE I BYPARKEN

Skyspace som tribune

Opførelsen af SKYSPACE er igangsætter af hele transformationen af Musikhusparken, og med SKYSPACE bringes endnu et kunstværk af internationalt format til Aarhus og til samlingen af kulturinstitutioner på toppen af bakkeøen.

Med SKYSPACE's placering og ydre fremtoning – den store skala set i forhold til de omkringliggende bygninger og græstæppets vækstforhold på den krumme flade – rummer højen et uforløst potentiale i aktiveringen af Musikhusparken.

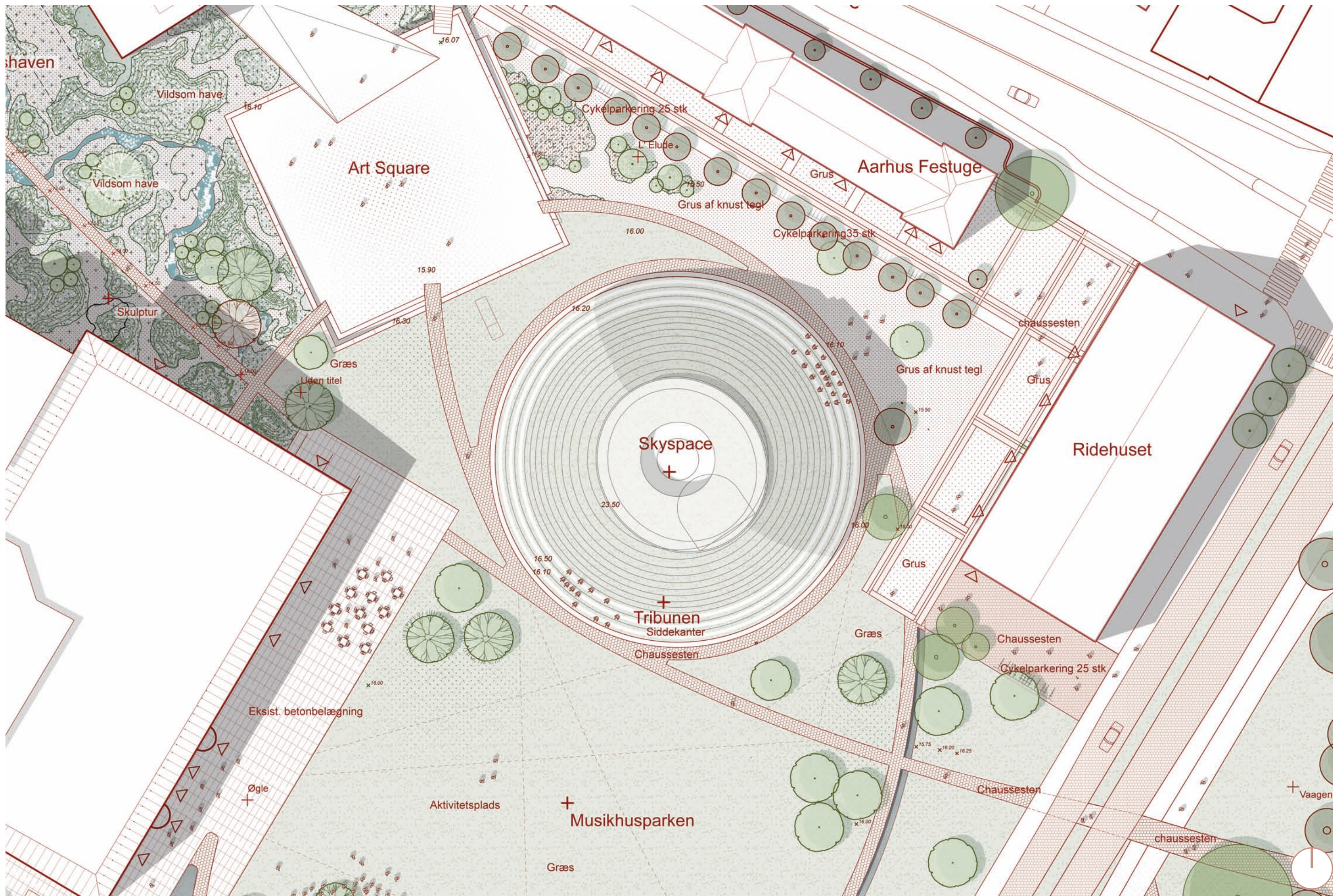
Ved en forsigtig intervention som tilfører SKYSPACE's nedre del en række siddetrin, ændres dens relation til omgivelserne radikalt. Den bliver en naturlig medspiller i området's hverdagsliv ved at tilbyde forbipasserende en uformel siddeplads. Den danner rum i samspil med bygningerne og tilskuerpladser for Musikskole-optrædener, kunstforedrag, byvandring og området's andre events.

Skulpturelle siddetrin

Plads til store forsamlinger

ARoS Haverne

Frodig, farverig og vild beplantning med lokale og nye arter

Røde og gule farvetoner

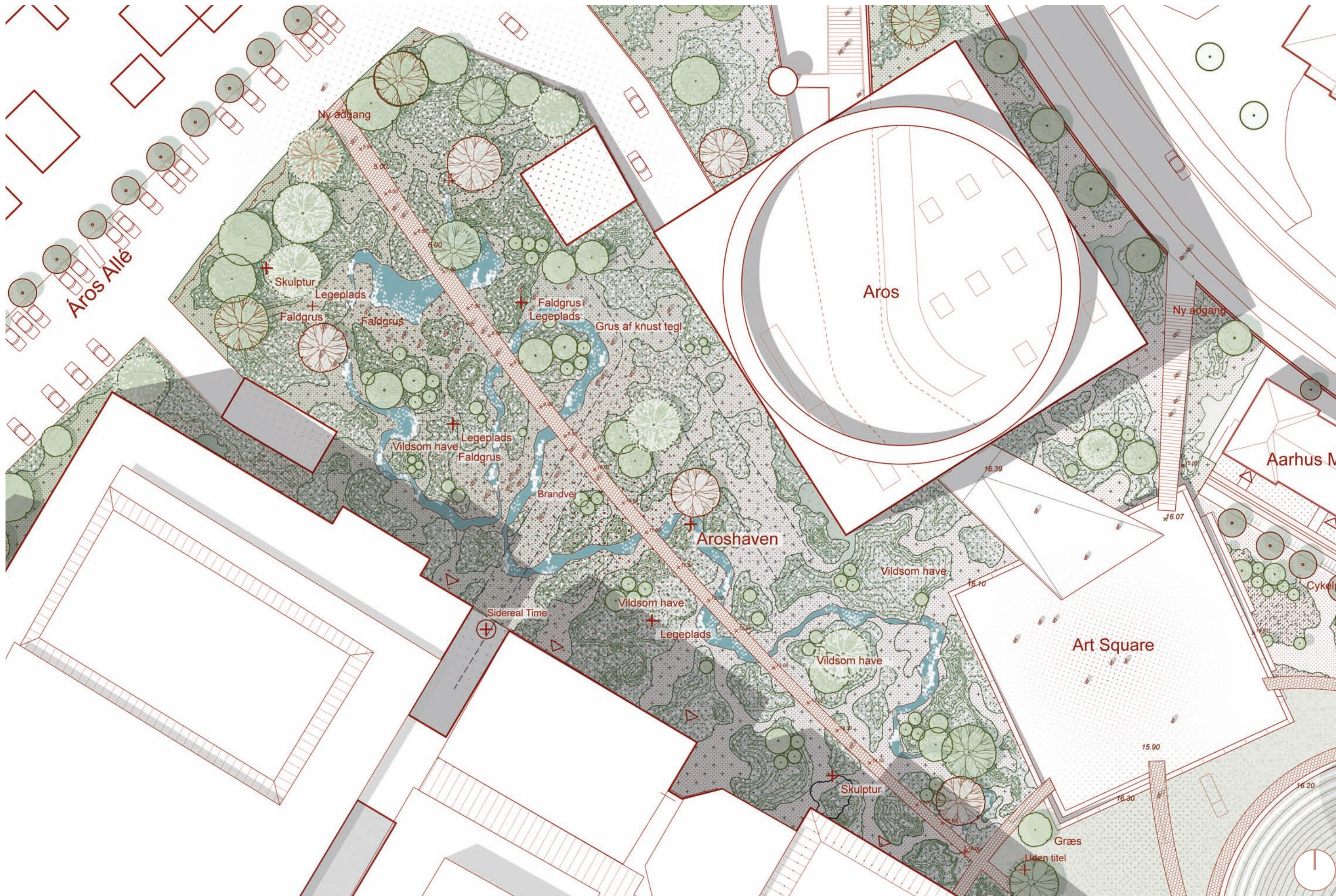
Skulpturelle legeelementer placeret i ARoS Havernes vilde beplantning

Klatretårn med højde og farver afstemt med beplantningen

Skiftende kunstinstitutioner i ARoS Haverne

Wanås Sverige

*”... en grøn og oplevelsesrig strækning,
der fremstår med sammenhæng og
identitet, og som alligevel varierer i kraft
af delområdernes forskellige karakter,
rammer og forudsætninger ”*

Citat fra Visionsprogrammet, s. 34

04 - LIVET I BYPARKEN

Bylivet

Over året skal aarhusianernes brug af AARHUS BYPARK kunne variere og bruges til et væld af store og små begivenheder.

Det er den grundlæggende præmis for parkens udformning at rummeligheden og robustheden er stor. Byparken vil blive Aarhus nye store dagligstue med højt til loftet, og med udviklingen af Byparken vil muligheden for etablering af fællesskaber i regi af parken blive styrket.

I AARHUS BYPARK er der både plads til at stille sig i midten af det hele og indtage den grønne plæne, men også til at indtage haverne og forpladsernes kantzoner, under mere private og skærmede forhold. Byparken skal være inkluderende for alle byens borgere, på tværs af aldersgrupper og social agenda.

Om foråret springer det hele ud og hver en solskinstime skal kunne nydes mellem de spirende vækster og mange farver. Som en serie af nye tiltag kan man forestille sig af de mangeartede park- og haverum vil kunne danne ramme for foreksempel påskearrangementer i regi af kulturinstitutionerne, eller en afviklingen af en Forårsfestival, hvor parkens grønne rum danner ramme for oplevelser omkring havernes biodiverse udvikling.

Om sommeren folder parklivet sig ud i fuldt flor omgivet af dybtgrønne bladfarver. Kalenderen vil her være godt booket op og i weekenderne fyldes parkerne med store begivenheder, festivaler og koncerter. I hverdagene fyldes parkernes gulv med picnictæpper og leg, og om aftenene rykker de

unge ind. I sommerparken er der plads til nye tiltag som Sommerbiograf eller Sommerdans, hvor parkens mange forpladser kan invitere til samvær og oplevelser.

Mindst een gang om året bringes Aarhus Bypark sammen. Ikke kun i forståelsesmæssig forstand, men som en fysisk oplevelse under årets festuge. Byparken vil her danne rammen for store koncerter på tværs af hele kulturhøjen og indfri sit potentiale som frirum for gående, liggende, legende og aktive aarhusianere.

Om efteråret veksler brugen mellem de varme dages solhungrende parkliv og de koldere dages gåture mellem de orangerøde træer og buske. Her vil kan man opleve Høstfestival, der bringer farver og fødevarer sammen i sensommeren, eller opleve kunstarrangementer som en Lysfestival, der udvider byparkens ”åbningstid” i efterårssæsonen.

Om vinteren er livet i parkerne mere sparsomt og rykker sammen på mindre arealer og færre events. Som trækplaster kan Skøjteløb på byens skøjtebane, Julemarked og Nytårsløb være omdrejningspunkter i de kolde måneder.

Bylivet leves altså både langs facaderne på kulturhøjens huse og kulturinstitutioner, og i de store åbne parkrum for hele byens fællesskab. Byparkens fysiske transformation vil kunne styrkes i etableringen af en fællesforening for parkens instutioner, der som et kollektiv kunne varetage og tage hånd om AARHUS BYPARK´s mange årlige begivenheder. En forening vil skulle varetage alle ”kunstarters” interesse og være gensidigt forpligtiget til at udvikle parkens liv sammen.

Afspærring af Frederiks Allé
Aarhus Festuge

Plantelivet

Det groede liv er en betydningsfuld del af udformningen af AARHUS BYPARK. Med transformationen af området opstår muligheden for at videreudvikle plantesammensætningerne i områdets forskellige biotoper, og udvikle dem til en rig, dynamisk og mangfoldig natur, robust overfor både brug og for klimaforandringerne udsving af ekstrem varme og ekstrem nedbør.

Målet med byparkens planteliv er at skabe så meget natur af høj kvalitet, og udsprunget af de landskaber som findes i og omkring Aarhus. Samtidig skal naturen kunne fungere som medspiller i den meget urbane kontekst, og være i dynamisk tilpasning med den varierende brug af området over sæsoner og året.

For at sikre en både autentisk og robust natur, tager vi udgangspunkt i eksisterende naturarealer omkring Aarhus. Med inspiration fra disse, genskaber vi økosystemer, der er inspireret af vådområder, overdrev, skov, eng og banearealernes ruderat-natur.

Derfor inviterer vi arter fra de relevante donor-arealer ind, ved at overføre materialer, indsamle og så frø, og gennem podning med svampe og mikroliv sætte skub i etableringen af en helt ny form for havekunst. For at

sikre byparkens forskellige haver individuel karakter, æstetiske og rumlige kvaliteter, tilføres udvalgte stedhørende arter, som tilfører bestemte højder, farvetoner og strukturer til biotoperne.

Udviklingen af byparkens natur vil ske med størst mulig anvendelse af de naturkvaliteter, der allerede findes på stedet, for eksempel ved at lade eksisterende arter og dynamikker på Den Mosaiske Kirtegård spredes i DEN MOSAISKE HAVE, ligesom eksisterende natur på Godsbanearealerne og i Rådhusparken konkret og synligt inviteres ind.

Udviklingen af områderne rundt om gravpladsen og ved ARoS HAVERNE, vil baseres på en grundig og langsom opbygning af økosystemerne. Både med genbrug af nedskårne stammer og grene, samt indsamlede blade fra området, og med løbende tilføring af nye materialer, for at sikre voksende og højkvalitetsmuldlag ved de højere vækster.

Endelig bruges træer og planter i mellemskalaen, så der også opnås rummelige kvaliteter, særligt med afgrænsning af kig mod parkeringsarealet vest for ARoS HAVERNE, og med forløb der inviterer til leg og udforskning. Det vil være høje flerårige planter som Kongelys, Slangehoved, Gærde-Kartebolle og mange andre.

Efter etablering sikres en drift og videreudvikling af naturen i området, som både tager udgangspunkt i de oprindelige ideer, men samtidig forstår at arbejde med naturens dynamiske udvikling i samspil med anvendelse og succession. Det er ikke alt hvad der sættes i gang af planter og processer, der går som forventet. Derfor skal en dynamiske drift både kunne give op på ideer, luge ud i dominerende eller invasive arter, samt identificere og promovere interessante arter og processer som opstår. Dette er også en udvikling og drift som aarhusianerne og andre interesserede med fordel kan inviteres med ind i.

Alt i alt vil resultatet af indsatserne for naturens rolle i området blive en natur og et udtryk som er robust, fordi det arbejder med natur der allerede kan vandre ind og etablere sig, og som er dynamisk, vild og fuld af liv, fordi forandringerne kan favnes.

AARHUS BYPARK vil derfor rumme et planteliv, der som naturen omkring os skal udvikle sig, slides og regenerere og introducere en helt ny tilgang til udviklingen af grønne arealer i Aarhus. Parkerne og haverne designes ikke til at være statiske, hverken når det kommer til plantelivet eller det levede liv.

05 - MATERIALER OG BÆREDYGTIGHED

En materialebevidst bypark

Musikhusparken transformeres med udgangspunkt i en velovervejet materialetilgang og en konstant opmærksomhed på kvaliteten, levetiden og genanvendelsesmulighederne i de materialer vi bruger. For hele området ønsker vi at etablere et materialehieraki, der har til formål at sikre bevidstheden om brugen af ressourcer i transformeringen af AARHUS BYPARK.

Dette gøres efter en kategorisering af de materialer vi ønsker at bruge. De deles op ved brug af:

- Direkte Genbrug af materialer.
- Omdannelse af materialer.
- Nye bæredygtige materialer

Først og fremmest ønsker vi at genbruge alle eksisterende materialer, der er tilgængelig i området idag. Ved 1:1 at genbruge materialer, skabes et robust grundlag for transformationen. Genbruget kan visse steder fremstå synligt og formidle en æstetik - og en velovervejet tilgang i brugen af materialernes tekniske kvaliteter. Området idag består af en lang række smukke og robuste materialer, der danner hele grundlaget for AARHUS BYPARK. Et eksempel på det er granit i forskellige størrelser og formater.

Andre materialer fra området kan genanvendes, bearbejdes og indbygges som en del af transformationen. Det kan være ved at indbygge fældede træer i opbygningen af nye vækstlag i plantebede, eller gennem en proces

hvor et materiale som beton kan nedknuses , og indbygges direkte i anlægsarbejderne eller indgå i produktionen af nye bæredygtige materialer.

De nye materialer der bringes ind i projektet, vil alle have en høj kvalitet og være genanvendelige og bæredygtige. Vi sikrer ved at designe løsninger der kan omdannes og udvides, at vi udnytter materialernes tekniske forudsætninger. Det gør sig eksempelvis gældende i forbindelse med inventar og vandtekniske løsninger, der skal være designede så det er forberedte for adskillelse, og er nemme at vedligeholde.

Vi ønsker at skabe jordbalance i udviklingen af byparken. Ved omhyggelig koteringsikrer vi at så lidt jord som muligt skal håndteres i anlægsprocessen. I kølvandet på etableringen af "Next Level" og SKYDOME, vil der skulle kigges på de rest-arealer projektet efterlader, og det særligt i forbindelse med etableringen af ARoS HAVERNE.. Den mængde jord der skal håndteres, bør flyttes den kortest mulige distance og skal i videst mulige omfang indbygges direkte i Aroshavernes legende landskab, for herved at optimere procesen i håndtering af materialerne.

Musikhuset et byparkens lysende lanterne og med introduktionen af SKYDOME skal parkens belysning overvejes nøje, for at give værket de bedste betingelser. Parken skal føles tryk og tilgængelig på alle tider af døgnet. Derfor foreslår vi at placere belysning af stier i parken , som ledelys i RINGEN og LINJEN.

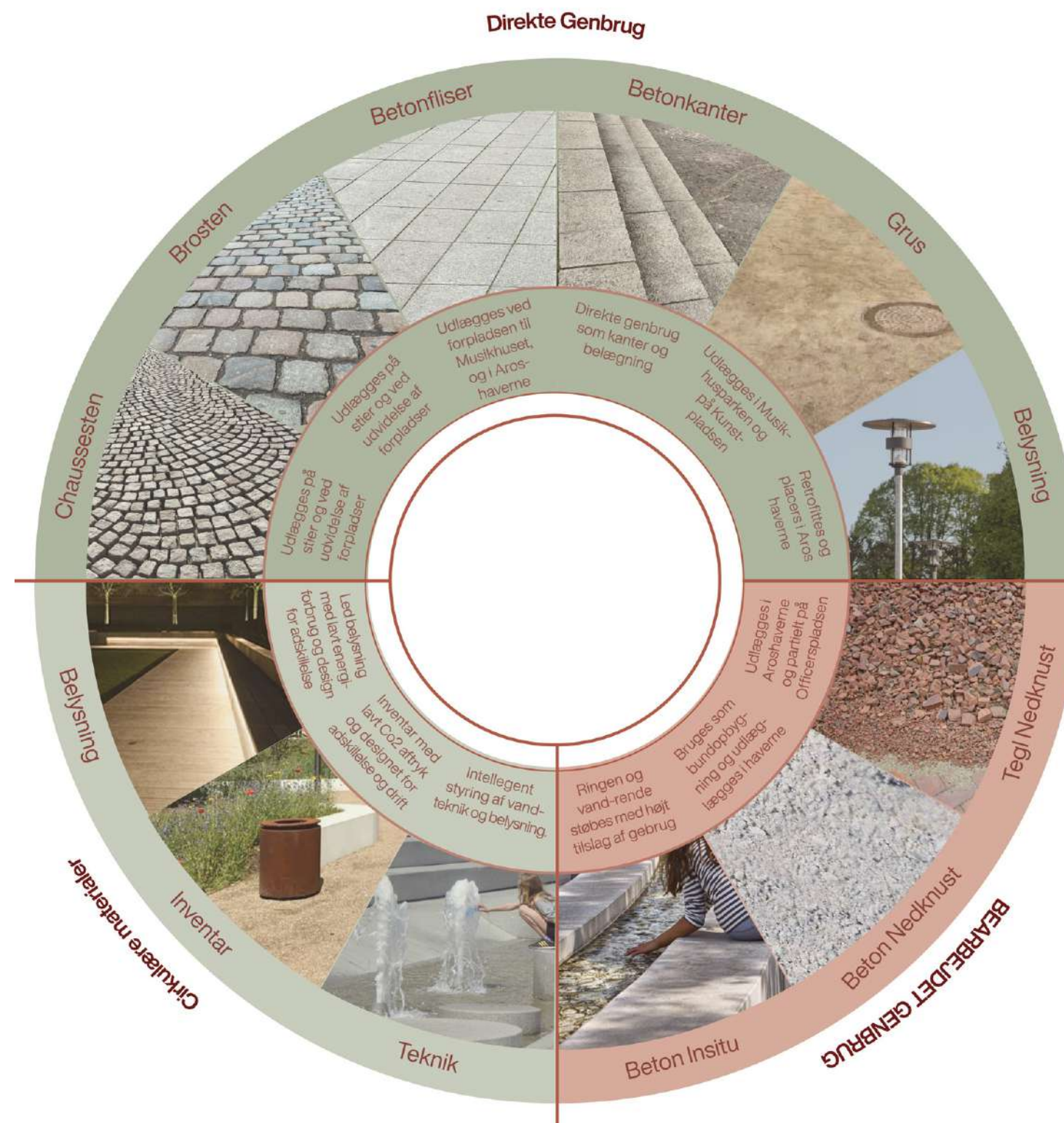
Eksisterende master og armaturer kan re-fittes og flyttest til eksempelvis ARoS HAVERNE. Belysning af parkens rum styres intelligent og baseres på LED teknologi, der tilsammen sikrer lave driftsomkostninger.

Ved valg af inventar i byparken, ønsker vi at udforme RINGEN og SKYDOME, samt parkens øvrige elementer, så de fungerer som opholdsmøbler. Herved mindskes mængden af nyt inventar, og eksisterende bænke fra haveanlægget foran Musikhuset, foreslåes derfor flyttet til ARoS HAVERNE og DEN MOSAISKE HAVE.

Øvrigt inventar udvælges efter et hensyn til drift og til produkternes miljømæssige profil, hvor stor grad af genanvendelse i produktionen prioriteres og produktets samlede livscyklus undersøges.

I forbindelse med affaldhåndtering, skal det sammen med Aarhus Kommune drøftes hvordan byparken kan være i stand til at skalere både antal af fraktioner der indsamles og hvordan man eventuelt kan udvikle et system eller arbejdsgange der tilgodeser mere eventbaserede perioder i byparken.

Udviklingen af AARHUS BYPARK vil fokusere på en samlet og systematisk tilgang til materiale og ressourceforbrug. Al erfaring siger at udviklingen af fælles målsætninger for projektet, helt fra den tidlige planlægning, er afgørende hvis arbejdet skal bære frugt, og den bæredygtige tilgang sættes forrest.

06 - EMNER TIL VIDERE BEARBEJDNING

Fase 2

Med dette konkurrenceforslag har vi udfoldet vores tænkning om Musikhosparken, dens særlige rolle i byen, sammenhængen med byens øvrige rum, og den robusthed og enkelthed, vi mener stedet skal formes med.

Vi ser frem til jeres kommentarer til forslaget, og til forhåbentlig at dykke dybere ned i løsningen af projektet – for vi er kun lige gået i gang!

Nogle af de emner, som vi ønsker at undersøge yderligere, er oplistet her.

Kunst og leg i ARoS Haverne

På det skrånende terræn mellem AROS og Musikhuset anlægger vi et haveanlæg med kunst og leg. Vi ønsker at dykke dybere ned i hvordan kunsten iscenesættes og legen igangsættes i et smukt og robust haveanlæg med en høj biodiversitet.

Trappen til Vesterallé

Forbindelsen fra ARoS' forside og til Vesterallé består idag af en uformel trampesti. Der er et stort potentiale i at lave en velartikuleret forbindelse, som dog vil kræve et brud med den fredede mur langs gaden. Vi ønsker at videreudvikle denne løsning og teste fredningsbestemmelsernes muligheder.

Plantesammensætning

Vi har kortlagt hvilke planter fra nabohabitater, som kan styrke naturværdien parken, samt hvilke planterkarakterer vi ønsker at supplere dem med. I næste fase vil vi dykke dybere ned i at skabe stærke plantesamfund med klare forskelligartede karakterer.

04 Skyspace som tribune

Skyspace får i forslaget en funktionalitet som tribune, der får dens størrelse og placering til at give en ny meningsfuldhed. Vi ønsker at kvalificere og detaljere løsningen yderligere, for i sidste ende (hvis vi er heldige at vinde konkurrencen) at udvikle det helt rigtige design sammen med arkitekterne bag.

05 RINGENS materialer og vandsystem

Ringen - det integrerede vand, sti og siddeelement, spiller en stor rolle i forslaget. Vi ønsker at videreudvikle konstruktionen og vandteknikken – både æstetisk og teknisk.

06 *Et flade i grus eller græs*

Parkens store flade ønsker vi at undersøge yderligere ift. både udtryk og funktionalitet, for at præcisere valget mellem eller kombinationen af græs og grus.

Tilgængelighed for alle skal sikres gennem bevidste valg og en omhyggelig tilpasning af belægningsmaterialer som sikrer tilgængelighed for alle – herunder en præcis koteri af terrænet ved AROS HAVERNE

07 Forbindelser til Rådhusparken

Rådhusparken er ikke en del af projektområdet, men samtidig ønsker vi gode forbindelser mellem den og Musikhusparken. Vi ønsker at undersøge hvordan dette dilemma løses, og hvordan Frederiks Allé kan bearbejdes.

08 Frederiks Allé

Vi ønsker afklaring af om en genbelægning af Frederikshallé er et muligt tiltag i fremtiden, og/eller en bearbejdning af et helleanlæg i gadeprofiles midte kunne blive en mulighed.